

Starptautisku speciālistu nozīme uzņēmumā un tam piemērojamais tiesiskais regulējums

Māris Vainovskis
Vecākais partneris
Korporatīvo un komerciesību prakses
grupas vadītājs

Ingrīda Misiņa
Juriste

2017.gada 20.oktobris

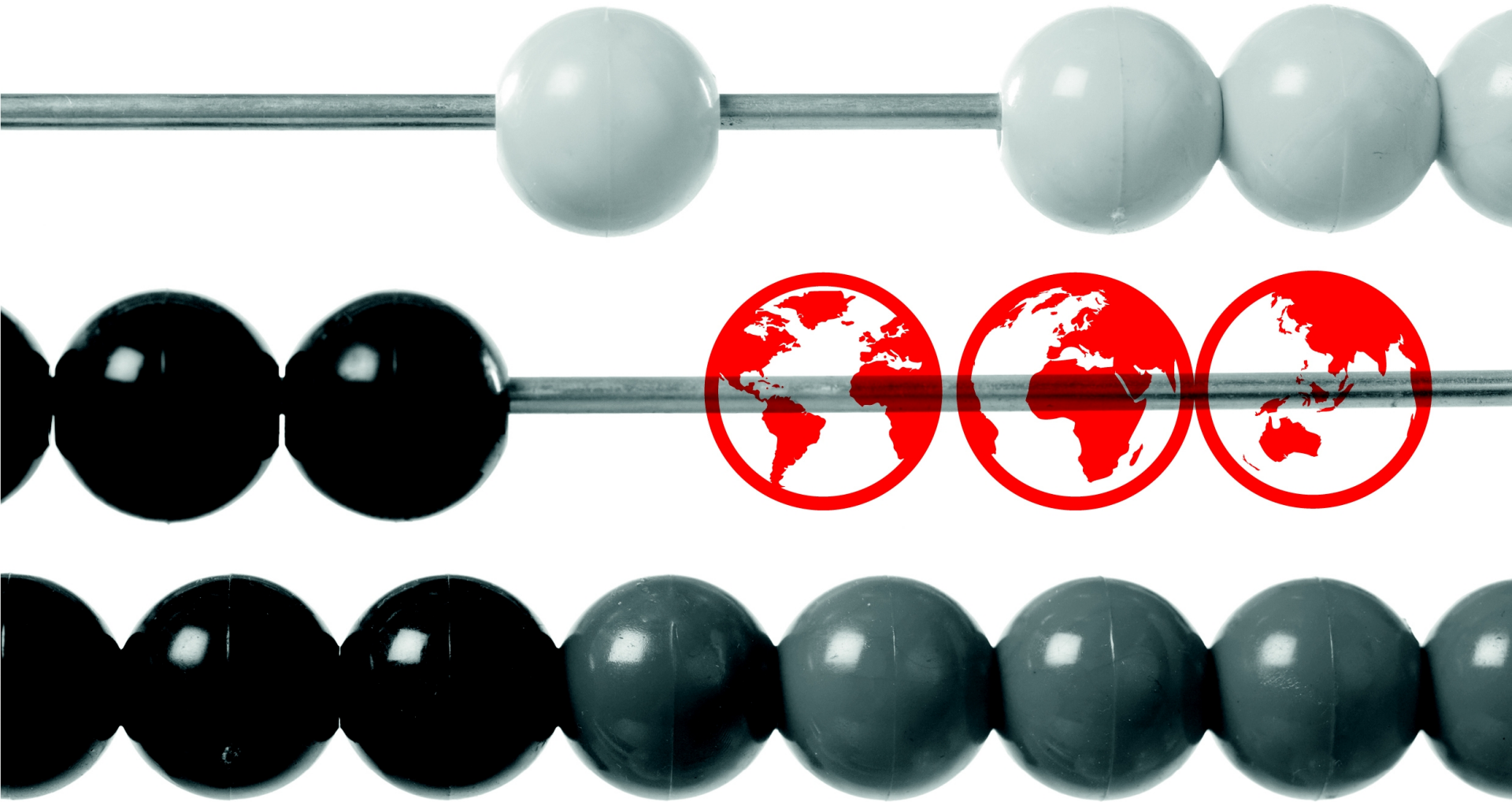

Runāsim par:

- Attiecību ar ārvalstu speciālistu nodibināšanu
- Uzņēmuma korporatīvo pārvaldi
- Atbilstības nozīmi un civiltiesisko apdrošināšanu
- Ar ārzemnieku darbību saistītiem komerctiesību jautājumiem
- Ar ārzemnieku nodarbināšanu saistītiem nodokļu tiesību aspektiem
- Ar ārzemnieku nodarbināšanu saistītiem imigrācijas tiesību aspektiem

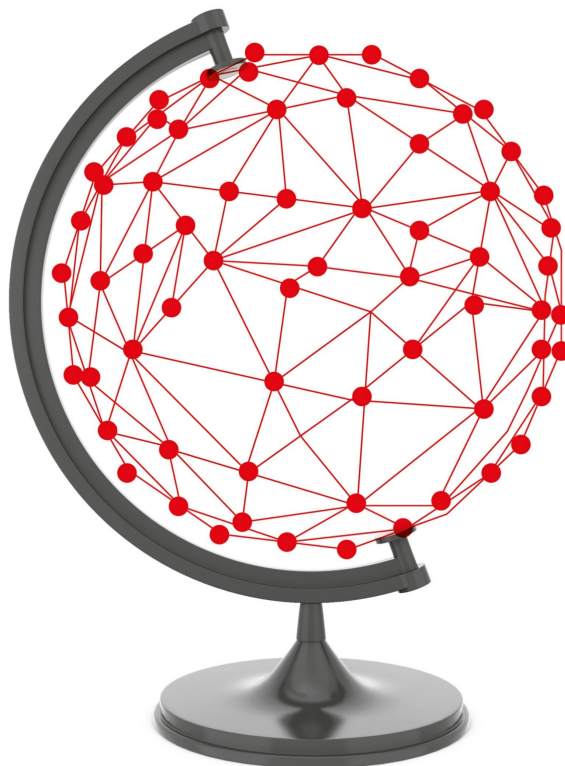
“Where all think alike there is little danger of innovation.”

/Edward Abbey/

Latvijā

- Tieto
- Accenture
- Samsung
- LG

Pasaulē

- Microsoft
- Accenture
- Ernst & Young
- Deloitte
- IBM

Iemesli:

globalizācija, tirgus piedāvātās iespējas, brīvāka darbaspēka kustība, centieni izveidot izcilu, spējīgu, talantīgu komandu

Attiecību nodibināšana

- Vispārīgi jautājumi
- Līguma veida izvēle
  - Darba līgums
  - Pilnvarojuma līgums
  - Uzņēmuma līgums
- Līguma valoda
- Nodarbinātības vai komercdarbības uzsākšana

Korporatīvā pārvalde

- Korporatīvās pārvaldības aspekti
- Dokumentu aprite
- Atšķirības, ja visa vai tikai daļa valdes / padomes sastāv no ārzemniekiem
- Neatkarīgie padomes locekļi

Atbilstības nodrošināšana

Atbilstība kā spēja rīkoties atbilstoši iekšējam un ārējam tiesiskam regulējumam, prasībām.

- Vispārīgā un attiecīgās industrijas specifiskā komercdarbība
- Informācijas aprīte un drošība
- Darba tiesiskās attiecības
- Fizisko personu datu aizsardzība
- Patērētāju tiesības
- Produktu un pakalpojumu drošums
- Konkurences tiesības
- Publiskais iepirkums
- Intelektuālā īpašuma aizsardzība
- «Zini savu klientu» princips, korupcijas novēršana, noziedzīgi iegūtu līdzekļu atmazgāšana

Valdes un amatpersonu civiltiesiskās atbildības apdrošināšana (D&O liability insurance)

- Joprojām salīdzinoši maz izplatīta Latvijā
- Raksturīga polišu noteikumu pielāgošana katram klientam un individuāla pieeja un prasības katram uzņēmumam
- Sniedzama detalizēta informācija par komercdarbību, vēlamo apdrošinājuma summu
- Iegādes izmaksas parasti sedz uzņēmums
- Atlīdzina zaudējumus, kas var rasties atbildīgo amatpersonu pienākumu neizpildes, nevērības, neuzmanības, kļūdas vai maldinoša apgalvojuma rezultātā viņu pilnvaru un pienākumu ietvaros, kas sedzami atbilstoši galīgam nolēmumam lietā un aizstāvības izmaksas.

Ierobežojumi ārzemnieku darbībai uzņēmumu valdēs

Bez ierobežojumiem, tomēr:

“Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” pārejas noteikumu
23.punkts:

Šā likuma 14.panta sestās daļas jaunā redakcija, kas nosaka, ka Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņem lēmumu par kapitālsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā vai lēmumu par izmaiņām kapitālsabiedrības valdes sastāvā tikai tad, ja vismaz viens no kapitālsabiedrības valdes locekļiem ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices konfederācijas pilsonis, stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Komerclikumā.

Šādu grozījumu Komerclikumā **pašlaik nav.**

Juridiskās adreses koncepcija. Priekšlikumi un viedokļi

Tieslietu ministrija	Ārvalstu investoru padome Latvijā
<p>Priekšlikums atteikties no formāli pastāvošās juridiskās adreses definīcijas, izslēdzot tās skaidrojumu no Civillikuma un Komerclikuma.</p>	<p>Normatīvajos aktos jābūt noteiktai pietiekami saprotamai komersanta juridiskās adreses Latvijas Republikā definīcijai un formulētam komersanta sasniedzamības konceptam.</p>
<p>Priekšlikums atcelt prasību komersanta juridiskās adreses reģistrēšanai iesniegt nekustamā īpašuma īpašnieka rakstveida piekrišanu, bet paredzēt kriminālatbildību pieteikuma iesniedzējam par nepatiesu ziņu sniegšanu.</p>	<p>Tam, ka valdes locekļi fiziski nestrādā konkrētajā juridiskajā adresē var būt objektīvi iemesli, tostarp, ja komersanta valdes locekļi bieži uzturas ārpus Latvijas Republikas. Skaidri jādefinē atbildības iestāšanās gadījumi, jo pretējā gadījumā - kriminālatbildība ir nesamērīgs līdzeklis.</p>

Ārzemnieku nodarbināšana un nodokļu tiesības

- IIN un VSAOI iemaksas
- A1 sertifikāts
- Rezidences jautājums
- Nodokļu konvencijas

Ārzemnieku nodarbināšana un imigrācijas tiesības

- Detalizēts regulējums
- Atsevišķā kārtība ES dalībvalsts, EEZ valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņiem
- Uzturēšanās atļauja vai vīza ar tiesībām uz nodarbinātību
- Procesa ilgums un izmaksas
  - Brīva darba vieta ilgāk par mēnesi (ar izņēmumiem)
  - Izsaukums / ielūgums
  - Dokumentu izskatīšana
  - TUA / vīzas saņemšana
- Īpašs regulējums augsti kvalificētiem speciālistiem
- Aizliegumi uzaicināt un nodarbināt ārzemniekus

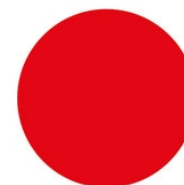
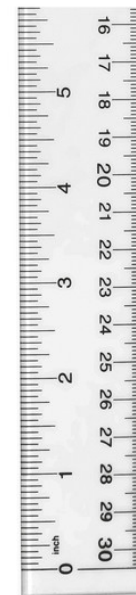
Situācija un tendences Latvijā

	2015	2016	2017.g. 6 mēn.
Pirmreizējās TUA trešo valstu pilsoņiem	1625	1655	901
No tām: pirmreizējās TUA kvalificētiem trešo valstu pilsoņiem	205	240	119
Nodarbinātie ES/EEZ un Šveices pilsoņi	466	416	231
No tiem: nodarbinātie kvalificētie ES/EEZ un Šveices pilsoņi	36	36	26

Ārzemnieku nodarbināšana un imigrācijas tiesības

2017.gada izmaiņas:

- ne tikai darbinieks, bet arī:
  - uzņēmuma ietvaros pārcelts darbinieks:
    - vadītājs;
    - speciālists;
    - stažieris;
  - sezonas darbinieks;
- paplašinātas iespējas Zilās kartes saņemšanā;
- grozījumi saistībā ar Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumu;
- regulējums attiecībā uz bruņoto spēku militārpersonām, civilpersonām, saistītām personām.

SECINĀJUMI

- Nepieciešams ņemt vērā virkni apsvērumu, kas saistīti ar ārzemnieka darbību uzņēmumā.
- Ārvalstu speciālista imigrācijas procedūra var būt ilga, tādēļ tā ir plānojama savlaicīgi.

Tendence nodarbināt ārzemniekus arvien pieaug un tās samazināšanās pagaidām nav gaidāma.

EVERSHEDS SUTHERLAND BITĀNS

Jautājumi?

Māris Vainovskis

Maris.Vainovskis@eversheds-sutherland.lv

Ingrīda Misina

Ingrida.Misina@eversheds-sutherland.lv

Chambers Europe award 2017
BALTIC-WIDE LAW FIRM OF THE YEAR

ISO 9001
ISO 27001

BUREAU VERITAS
Certification

